

**Llengua Catalana: Anàlisi, Codificació, Comunicació
i Aprenentatge**

Codi: 42498
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313382 Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes	OT	0	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: M TERESA Espinal Farré

Correu electrònic: Teresa.Espinal@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

És indispensable el domini del català oral i escrit a tots els nivells i és altament recomanable ser capaç de llegir en anglès amb facilitat.

Equip docent extern a la UAB

Anna Bartra

Clàudia Pons

Jordi Fortuny

Prerequisits

Els que es demanen per fer el màster.

Objectius

En aquest mòdul s'analitzen els fonaments lingüístics i els criteris que regeixen l'establiment de la norma oral i escrita. S'estudia la relació entre la descripció gramatical concebuda com a sistema de competència i producció lingüístiques i la gramàtica codificadora.

Competències

- Aplicar els mètodes d'investigació propis dels àmbits lingüístic i literari.
- Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
- Construir un discurs argumentat de valoració crítica d'una anàlisi lingüística o literària.
- Contextualitzar textos per analitzar-los i produir-los.
- Demostrar una actitud de respecte cap a les opinions, els valors, els comportaments i les pràctiques d'altres investigadors i professionals.

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la diferència entre gramàtica descriptiva i gramàtica normativa.
2. Aplicar la diferència entre gramàtica descriptiva i gramàtica pedagògica.
3. Avaluar la realitat sociolingüística en la qual se situa la llengua catalana.
4. Buscar informació en la literatura científica fent servir els canals apropiats i integrar aquesta informació per plantejar i contextualitzar un tema de recerca.
5. Construir un discurs elaborat de valoració crítica dels diferents aspectes de la codificació.
6. Conèixer les noves teories lingüístiques i les seves metodologies.
7. Demostrar una actitud de respecte cap a les opinions, els valors, els comportaments i les pràctiques d'altres investigadors i professionals.
8. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
9. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
10. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
11. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
12. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

42498 Llengua Catalana: Anàlisi, Codificació, Comunicació i Aprenentatge

Primer semestre

- dilluns 18h-20h UAB
- dimarts 18h-20h UB

Professors: Anna Bartra-Kaufmann (UAB), M.Teresa Espinal Farré (UAB), Jordi Fortuny Andreu (UB) i Clàudia Pons Moll (UB).

El mòdul s'organitza en quatre blocs, en què s'estudiaran diferents aspectes de la sintaxi, la semàntica i la fonologia de la llengua catalana.

BLOC1. Responsable: Anna Bartra (UAB) anna.bartra@uab.cat

BLOC2. Responsable: M.Teresa Espinal (UAB) teresa.espinal@uab.cat

BLOC3. Responsable: Jordi Fortuny (UB) jordifortuny@ub.edu

BLOC4. Responsable: Clàudia Pons (UB) claudia.pons@ub.edu

1. Fenòmens d'anàlisi sintàctica i semàntica del català: les construccions de subjecte no especificat

1.1. Les construccions passives perifràstiques com a estratègia d'impersonalització

1.1.1. Estructura i propietats. Passives llargues i curtes. Restriccions

1.1.2. Evolució, adquisició i ús de les construccions passives perifràstiques

1.2. Altres estratègies de supressió de l'agent

1.2.1. Les oracions passives pronominals i impersonals

1.2.2. Les construccions de subjecte arbitrari

1.2.3. Variació geogràfica i de registre

1.3. Comparació entre els diversos tipus de construccions i l'ús en la llengua actual

1.4. Variació i norma

1.5. Les oracions dislocades com a alternativa a la passiva

1.5.1. La tematització

1.5.2. Tematització i impersonalització: intersecció de propietats

Bibliografia

Alexiadou, A., Anagnostopoulou, E., & Schäfer, F. (2015). *External arguments in transitivity alternations: A layering approach* (Vol. 55). Oxford Studies in Theoretical Linguistics.

Bartra, A. 2002/2008. "Les passives i les construccions que s'hi relacionen", dins Solà & al., *Gramàtica del català contemporani*, 2. Barcelona, Empúries: 2111-2179.

Bartra, A. 2016. "[Els components de la passiva. Una perspectiva diacrònica](#)", *Caplletra* 61: 295-327.

Bosque, I. & J. Gutiérrez-Rexach 2009. *Fundamentos de sintaxis formal*. Madrid: Akal.

Collins, C. 2005. "A smuggling approach to the passive in English", *Syntax*, 8.2:81-120.

Fabra, P. 1956. *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide.

Gehrke, B. & Grillo, N. "How to become passive". In: *Explorations of phase theory: Features, arguments, and interpretation at the interfaces*, 231-268.

Institut d'Estudis Catalans 2016. *Gramàtica de la llengua catalana*.

Mendikoetxea, A. 1999a. "Construcciones inacusativas y pasivas", dins Bosque, I. & V. Demonte (eds.), *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*, 2: 1575-1629.

Mendikoetxea, A. 1999b. "Construcciones con se: medias, pasivas e impersonales", dins Bosque, I. & V. Demonte (eds.), *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*, 2: 1631-1722.

Rizzi, L. 1997. "The Fine Structure of the Left periphery", a Haegeman, Liliane (ed.), *Elements of Grammar*, 281-337. Amsterdam, Kluwer.

Vallduví, E. 2002. "L'oració com a unitat informativa", dins Solà & al., *Gramàtica del català contemporani*, 2: 1221- 1279.

Villalba, X. 1996. "Sobre la dislocació a la dreta", *Llengua i Literatura*, 7: 209-234.

Zubizarreta, M.L. 1999. "Las funciones informativas: Tema y foco", dins Bosque, I. & V. Demonte (eds.), *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*, 3: 4215-4244.

2. Fenòmens d'anàlisi sintàctica i semàntica del català: la negació

2.1. L'expressió de la negació

2.1.1 Valors fonamentals

2.1.2 Formes de la negació

2.1.3 Negació externa i negació interna

2.1.4 Caracterització dels mots negatius

2.2. Aspectes sintàctics i semàntics

2.2.1 Tipus de marcadors negatius

2.2.2 L'abast de la negació

2.2.2.1 Negació i quantificadors

2.2.2.2 Negació i polaritat

2.2.3 Concordança negativa

2.2.4 Negació expletiva

2.2.5 Indefinits negatius com a fragments oracionals

2.3. Estudis experimentals sobre la interpretació d'expressions negatives en català

2.3.1 Interacció sintaxi-prosòdia

2.3.2 Contradicció

Bibliografia:

Déprez, V., S. Tubau, A. Cheylus & M.T. Espinal (2015), "Double Negation in a Negative Concord Language: An Experimental Investigation". *Lingua*, 163, 75-107. <http://dx.doi.org/10.1016/j.lingua.2015.05.012>.

Déprez, V. & M.T. Espinal (2020). *The Oxford Handbook of Negation*. Oxford: OUP.

Espinal, M.T. (2002), "La negació", in J. Solà, M.R. Lloret, J. Mascaró & M. Pérez Saldanya (eds.), *Gramàtica del català contemporani*, chapter 24, Empúries / Grup 62, Barcelona, 2687-2757.

Espinal, M.T. & P. Prieto (2011), "Intonational encoding of double negation in Catalan". *Journal of Pragmatics*, 43, 2392-2410. DOI 10.1016/j.pragma.2011.03.002

Espinal, M.T. & S. Tubau (2016a), "Interpreting argumental n-words as answers to negative questions". *Lingua*, 177:41-59. <http://dx.doi.org/10.1016/j.lingua.2015.12.013>.

Espinal, M.T. & S. Tubau (2016b), "Meaning of words, meaning of sentences. Building the meaning of n-words". In S. Fischer & Ch. Gabriel (eds.), *Manual of grammatical interfaces in Romance linguistics*. Berlin: Mouton de Gruyter, 187-212.

Espinal, M.T., S. Tubau, J. Borràs-Comes & P. Prieto (2016), "Double negation in Catalan and Spanish. Interaction between syntax and prosody". In P. Larrivé & C. Lee (eds.), *Negation and polarity: experimental perspectives*. Chapter 7. Berlin: Springer, 145-176.

González-Fuente, S., S. Tuabu, M.T. Espinal & P. Prieto (2015), "How do languages reject negative propositions? Typological evidence on the use of prosody and gesture". *Frontiers in Psychology. Language Sciences*, 6:899. DOI 10.3389/fpsyg.2015.00899.

Horn, L. (1989), *A Natural History of Negation*. Chicago: Chicago University Press.

Prieto, P., J. Borràs-Comes, S. Tubau & M.T. Espinal (2013), "Prosody and gesture constrain the interpretation of double negation". *Lingua*, 131, 136-150. DOI 10.1016/j.lingua.2013.02.008.

Tubau, S., V. Déprez, J. Borràs-Comes & M.T. Espinal (2018). "How speakers interpret the negative markers *no* and *no...pas* in Catalan". *Probus*, 30(1):121-167. <https://doi.org/10.1515/probus-2017-0008>

Tubau, S. & M.T. Espinal (2012), "Doble negació dins l'oració simple en català". *Estudis Romànics*, XXXIV, 145-164

3. Fenòmens d'anàlisi sintàctica del català: la sintaxi de la coordinació

3.1. Problemes fonamentals de l'anàlisi de la coordinació

3.1.1 L'organització sintàctica de les estructures coordinades

3.1.2 L'etiqueta de les estructures coordinades

3.1.3 Selecció i el·lipsi

3.2. La Restricció de l'Estructura Coordinada

3.2.1 Definició i exemples

3.2.2 Alguns intents de derivar la Restricció de l'Estructura Coordinada

3.2.3 La coordinació asimètrica

3.2.4 El moviment Across the Board

3.2.5 Les dependències encreuades

3.2.6 Bases per a una explicació

Bibliografia:

Goldsmith, John. 1985. A Principled Exception to the Coordinate Structure Constraint. *Papers from the Twenty-First Annual Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society*, Chicago: Chicago Linguistic Society, pp. 133-143.

Institut d'Estudis Catalans. 2016. *Gramàtica de la Llengua Catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Johannessen, Janne Bondi. 1998. *Coordination*. Oxford: Oxford University Press.

Kehler, Andrew. 2002. *Coherence, Reference and the Theory of Grammar*. Stanford, CA: CSLI Publications.

Lakoff, George. 1986. Frame semantic control of the coordinate structure constraint. Dins A. M. Farley et al. (eds.), *Chicago Linguistics Society 22. Part 2: Papers from the Parasession on Pragmatics and Grammatical Theory*, Chicago: CLS, 152-167.

Postal, Paul Martin. 1999. *Three Investigations of Extraction*. Cambridge, MA: MIT Press.

Rizzi, Luigi. 2006. On the Form of Chains: Criterial Positions and the ECP Effects. Dins Lisa Lai-Shen Cheng i Norbert Corber (eds.)n *On Wh Movement*. Cambridge (MA): The MIT Press.

Rizzi, Luigi. 2010. On Some Properties of Criterial Freezing. Dins E. Phoevos Panagiotidis (ed.), *The complementizer phase: subjects and operators*. Oxford: Oxford University Press.

Ross, John Robert. 1967. Constraints on Variables in Syntax. PhD dissertation. MIT.

Serra, Enric i Manuel Prunyonosa. 2002. Dins Joan Solà et al. (coordinadors). *La Gramàtica del Català Contemporani*. Barcelona: Empúries.

Zhang, Niina Ning. 2010. *Coordination in Syntax*. Cambridge: Cambridge University Press.

4. Fenòmens d'anàlisi fonològica del català: la reducció vocàlica i altres fenòmens que afecten les vocals

4.1. Eines per a l'anàlisi fonològica

4.1.1 L'anàlisi fonològica. Objectius, fases i requisits

4.1.2 De la generalització descriptiva a l'anàlisi formal

4.1.3 Bases de la teoria de l'optimitat

4.2. La reducció vocàlica

4.2.1 Casos generals i variació dialectal

4.2.2 Casos particulars

4.2.2.1 Excepcions lèxiques

4.2.2.2 Infraaplicació condicionada morfològicament

4.2.2.3 Infraaplicació per interacció amb altres fenòmens

4.2.2.4 Transferència a la L2

4.2.3 Altres processos que afecten les vocals

4.2.4 Fenòmens paral·lels

Bibliografia

Bonet, Eulàlia, Lloret, Maria-Rosa (1998). *Fonologia catalana*. Barcelona: Ariel.

IEC (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Jiménez, Jesús (2002 / 2008). Altresfenòmens vocàlics en el mot. Dins: Solà, Joan; Lloret, Maria-Rosa; Mascaró, Joan; Pérez Saldanya, Manuel (dir.), (2002 / 2008): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, 3 vol. pàg. 169-193.

Kager, René (1999). *Optimality Theory. A textbook*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lloret, Maria-Rosa; Jiménez, Jesús (2008). Marcatge posicional i prominència en el vocalisme àton. *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, 45. pàg. 55-91.

Mascaró, Joan (2002 / 2008). El sistema vocàlic. Reducció vocàlica. Dins: Solà, Joan; Lloret, Maria-Rosa; Mascaró, Joan; Pérez Saldanya, Manuel (dir.), (2002 / 2008): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, 3 vol. pàg. 89-123.

McCarthy, John J. (2008). *Doing Optimality Theory. Applying theory to data*. Malden, Oxford, Victoria: Equinox.

Pons-Moll, Clàudia (2013). (Des)obediències de la reducció vocàlica en el català de Mallorca. *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, 55. pàg. 49-85.

Metodologia

Classes expositives i de resolució d'exercicis, debats, realització d'activitats pràctiques i estudi personal.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistència i debats a classe	50	2	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutorització i orientacions	70	2,8	4, 5, 7, 10, 11
Tipus: Autònomes			
lectura de textos, redacció de lliuraments i estudi	120	4,8	4, 6, 8, 9, 11

Avaluació

El procés d'avaluació del mòdul consistirà en una o dues activitats per bloc de tipologies diferents, distribuïdes al llarg del curs, cap de les quals no representarà més del 50% de la qualificació final. Entre aquestes activitats s'inclouran:

- exercicis d'anàlisi formal de dades
- comentaris crítics de lectures
- presentacions orals
- proves escrites

Bloc1: 2,5h 25% de la nota global

Bloc2: 2,5h 25% de la nota global

Bloc3: 2,5h 25% de la nota global

Bloc4: 2,5h 25% de la nota global

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat del bloc 1	25%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Activitat del bloc 2	25%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Activitat del bloc 3	25%	2,5	0,1	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 12
Activitat del bloc 4	25%	2,5	0,1	1, 4, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

Mireu l'apartat de continguts, en què la bibliografia es mostra després de cada bloc. Durrant el curs es completarà amb bibliografia específica.